

GEERTEBRIEF

Remonstrantse Gemeente Utrecht

Nr. 3 – Mei 2024

Thema: Geestig leven

Vroom en vrolijk

Pinksteren

Overdracht van de
voorzitterskamer

Inhoudsopgave

Van de redactie	2
Fijnzinnige humor en spiritualiteit	3
Vroom en vrolijk	4
De 'stille kerk'	5
Overdracht van de voorzittershamer	6
'Geestig' dansen	7
Autodienst	7
Religie met humor	8
Joodse humor	9
Wijkorganisatie	9
Diaconale geluiden en collectes	10
Wat steekt je? Waar veer je van op?	11
In memoriam	12
Bezoek aan Sf. Gheorghe	12
Groene Geerte	13
Reactie op Gewond leven	13
Impressie van avond over Geloof, Hoop en Ravage	14
Uit de kerkenraad	14
Schrijfacties Amnesty International	15
Adressen en colofon	15
Kerkdiensten	16

De volgende Geertebrief verschijnt
31 augustus 2024 en krijgt als thema:
Grip. Kopij inleveren uiterlijk op maan-
dag 12 augustus 2024 vóór 12.00 uur.

Wie de Geertebrief digitaal leest
en geen papieren versie per post wil
ontvangen kan dit doorgeven aan
online@geertekerk.nl.

Van de redactie

Geestig leven

Met Pinksteren vieren we dat we kunnen ervaren dat de Geest van God bij ons is. Met een lichtvoetige ondertoon leidde ons dat naar het thema *Geestig leven*. Fijnzinnige humor is een manier om met het heilige om te gaan. In de Bijbel treffen we geen lachende Jezus of Mozes. Maar er is zeker wel humor en ironie in Bijbelse verhalen.

In andere religies zien we die wellicht duidelijker. Joodse geleerden legden de Thora vaak met humor uit. Ook moslims maken onderling grapjes over de Koran en de Profeet. De lachende Boeddha is een symbool voor onbezorgde gelukzaligheid die ieder deelachtig wordt die zijn/haar eigen ware aard heeft gevonden.

Voor Claartje Kruijff horen humor en religie bij elkaar om niet verkramp of zelfgenoegzaam te raken. Dat is een belangrijke richtingwijzer voor ons allemaal nu we zoveel vragen hebben over grote onderwerpen.

Kees Posthumus was al jong gefascineerd door spel en verbeelding. Nu is hij verhalenverteller en theatermaker. Zijn voorstellingen ziet hij ook als een spel. Door de combinatie van vrolijkheid en ernst kom je even in een andere werkelijkheid, waar dingen mogelijk worden die onmogelijk leken.

Voor Wendela Schenk is meditatie een vast onderdeel van haar dag. In deze momenten van persoonlijke inkeer kan ze zich openstellen voor het onverwachte. Wendela zet zich er met de werkgroep *Levenskunst en Spiritualiteit* voor in om in de Geertekerk meer ruimte voor stilte te bewerkstelligen.

Met onze nieuwe voorzitter Ineke Ludikhuizen maken we nader kennis. Zij vertelt wat haar motiveert voor deze functie en wat haar inspireert. Voor haar is humor onmisbaar om de zwaarte van onderwerpen af te halen.

In de rubriek *Geef de pen door* schrijft Anne-Marie Riksen dat zij 'geestig leven' ook in dans kan ervaren wanneer haar voeten lichtvoetig en toch geaard over de dansvloer gaan.

Gerard van den Berg heeft de indruk dat humor in andere religies een prominentere rol inneemt dan in het christelijke geloof. Hij haalt cabaretier Herman Finkers aan die betoogt dat religie, humor en kunst bij elkaar horen. Het boeit Teade Walma dat je in het jodendom zowel striktheid als vrijmoedigheid tegenkomt. Met lichtvoetigheid en zonder schroom mag je tot je Schepper spreken. Hij geeft een paar treffende voorbeelden daarvan.

Nieuw redactielid

Na het vertrek van Ineke Ludikhuizen uit de redactie, hebben we een waardige opvolger gevonden in Teade Walma. Zijn eerste bijdragen zijn al in dit nummer te lezen.

Moge we een lichtvoetige Pinkstergeest kunnen ervaren, ook in minder vrolijke tijden. We wensen u allen een goede zomerperiode toe.

Trudy Schreuder Goedheijt

Fijnzinnige humor en spiritualiteit

Op het toilet bij een van onze gemeenteleden las ik de **Nun's Prayer**. Het gedicht paste goed bij de levenshouding van deze mooie vrouw bij wie ik op bezoek was. Bij haar uitvaart hebben we er een gedeelte van laten klinken.

Zoekend op het internet vind ik de *Nun's Prayer* terug op persoonlijke websites, maar ook op een managementsite. Het is onduidelijk waar het vandaan komt (waarschijnlijk uit Engeland uit de 17e eeuw), maar het wordt gedeeld vanwege de diepere wijsheid doorspekt met zelfkennis, zelfspot, humor en richtingwijzers. Ik deel hier enkele regels uit:

O God, help mij niet denken dat ik overal iets van moet zeggen – help me om me niet te bemoeien met het rechtzetten van andermans zaken. Het is wel zonde natuurlijk dat mijn opgebouwde, verzamelde wijsheid ongebruikt blijft – maar ik houd op het einde graag een paar vrienden over.

Leer mij de glorieuze les dat ik het misschien soms bij het verkeerde eind zal hebben. Zorg dat ik lief blijf, ik hoef geen heilige te zijn, die zijn ook zo onuitstaanbaar, maar zorg dat ik geen zuur en bitter type word, dat is het scheppende werk van de duivel.

Bevrijdende richtingwijzer

Geloof en religie worden vaak geassocieerd met ernst en ook – helaas – met dogmatisme en beperkte ademruimte. Terwijl humor oude papieren heeft.

In de Middeleeuwen kende men een heel bijzondere lach: de paaslach (risus paschalis). Dat was een uitbundige lach van het kerkvolk op de eerste of tweede Paasdag om wat er op de preekstoel of onder aan de trappen van het altaar werd gezegd. God had de duivel voor de gek gehouden door Jezus uit de dood op te wekken tot leven. De paaslach was een publieke gebeurtenis.

Cabaretier Herman Finkers noemt de functie van humor en religie in één adem. Hij benoemt de bevrijdende functie van humor én religie: "Als je diep over iets nadent, kom je altijd uit bij iets wat niet klopt. Probeer maar eens. Klopt altijd. Je komt altijd bij een tegenstrijdigheid uit. Dat is zo leuk aan humor en religie. Die heffen de tegenstrijdigheid op en dan kun je weer verder. Heb je de hele dag vrij."

Hij schrijft: 'je komt altijd bij tegenstrijdigheid uit.' Als je de lijn van Finkers doortrekt dan is het dus bevrijdend om niet alles te hoeven plaatsen of begrijpen. Humor en religie hebben we nodig om niet verkrampt te raken of zelfgenoegzaam. Mij dunkt in deze tijd een belangrijke richtingwijzer voor ons allemaal. We hebben zoveel vragen over zoveel grote onderwerpen. De makkelijkste oplossing is om alle tegenstrijdigheid op te heffen en die te pareren met waarheden en schijnzekerheden.

Prachtige combinatie

We hebben humor en religie nodig om op adem te komen, om opnieuw adem te halen. Om jezelf te toetsen en weer opnieuw af te stemmen. Om onze geesten te openen, om verruimd te worden en onszelf niet in te graven in een te beperkte mening of identiteit. Humor geeft ons de kans om te ontspannen en ruimte te maken. Om licht en vrijheid te brengen in de zwaarte. En wat is het heerlijk om samen te lachen, soms zelfs door de tranen heen. Samen lachen kan ons bovendien verbinden.

Met humor kunnen we bovendien onze grenzen verkennen. Oncomfortabele zaken bespreekbaar maken en aftasten. We kunnen op een ander been gezet worden en van perspectief wisselen. Geestig betekende in eerste aanleg fijnzinnig van geest, spiritueel. Geleidelijk heeft de combinatie van die fijnzinnigheid met humor meer accent gekregen. Geestig werd toen op een fijnzinnige manier humoristisch. Met nadruk op dat fijnzinnige, dat spirituele.

Wat een prachtige combinatie: fijnzinnige humor en spiritualiteit. Ik weet nooit zo goed wat we nu anno 2024 typisch remonstrants zouden noemen: zo verscheiden zijn de mensen die deel uitmaken van onze verschillende gemeenten. Maar het zou mij niet verbazen als velen van ons zouden beamen dat fijnzinnige humor in combinatie met spiritualiteit ons bindt en past.

Laat de Pinkstergeest maar waaien!

Clartje Kruijff

Vroom en vrolijk

Kees Posthumus is begonnen als onderwijzer, later werd hij o.a. journalist en hij studeerde een aantal jaren theologie. Maar hij is vooral verhalenverteller en theatermaker. Vaak – maar niet uitsluitend – met personen en verhalen uit Bijbel en kerkgeschiedenis als onderwerp. Zo schreef hij in 2009 ter gelegenheid van de 400ste sterfdag van Jacobus Arminius, speciaal voor de remonstranten de muzikale voorstelling ‘Arminius! Rekkelijk!’. Zijn voorstellingen kenmerken zich door een aanstekelijke mix van vrolijkheid en diepgang.

Niemand heeft het patent op theologie

“Al vroeg maakte ik kennis met een geloofsgemeenschap die over de muren van kerken kijkt. Inmiddels ben ik al 48 jaar actief betrokken bij deze oecumenische basisgemeente in Apeldoorn. Het spreekt mij aan dat de grenzen tussen verschillende kerken wegvallen. En dat ‘leken’ een rol kunnen hebben. Niemand heeft het patent op theologie. Iedereen kan in de viering iets delen, dat is niet voorbehouden aan de vaktheologen.”

Elke dag mee bezig

“Vanaf mijn jongste jaren hield ik van verhalen vertellen en spelen. Ik wist al vroeg: hier wil ik elke dag mee bezig zijn! Die fascinatie met verbeelding en spel is altijd bij me gebleven. En toen mijn moeder overleed in 2002 dacht ik: nu ga ik doen wat ik altijd al wilde. Sindsdien kan ik – tot mijn verbazing en plezier – leven van mijn bestaan als theatermaker en verhalenverteller. Ik heb dan wel geen officiële opleiding voor kleinkunst of iets dergelijks, maar jarenlang liet ik me wel professioneel begeleiden door een geweldige regisseur, Heleen Hennink.”

Wie zijn je inspiratiebronnen geweest?

“Ik ben opgegroeid zonder cultuur; concerten en toneel waren onbekende werel-

den voor mij. Als ‘toneel’ kende ik alleen de ernstige wereld van kerkdiensten. Mijn eerste kennismaking met die andere wereld was een optreden van Herman van Veen. Ik was nog jong en dacht: Dat kan ook!

Mijn grootste inspirator is Dario Fo, Italiaanse schrijver, regisseur en Nobelprijswinnaar. Zelf ex-katholiek en atheïst vertelde hij Bijbelse verhalen opnieuw. Met veel vrijheid combineerde hij daarbij volkscultuur en andere perspectieven. Van hem leerde ik: je moet een grap maken en tegelijk een punt maken. Het moet mensen aan het denken of – liever nog – in beweging zetten. Zo heet een van mijn nieuwe voorstellingen: ‘Geloof en een hoop zonnepanelen’. Ik neem de toeschouwers mee in een oefening ‘Eco-fitness’ en vertel hoe mensen op het idee kwamen elkaar te gaan zoenen. Maar tegelijk kent de voorstelling ook een spiritueel moment: ik vraag de aanwezigen om hun handen in een kommetje te houden en zich voor te stellen dat wij zó de aarde dragen. Dat komt wel binnen.”

Wat zeggen de woorden ‘Geest’ en ‘geestig’ jou?

“Dat het belangrijk is iets te doen, waardoor dingen groter worden dan ze zijn. Kijk, hier in de hoek heb ik een soort aandachtsplek met ook een foto van een overleden vriend. Als je daar een kaars aansteekt, stijgt je boven jezelf uit en kom je in verbinding met een wereld die je niet kan pakken, niet rationeel kan afbakenen, maar

die wel reëel is. Ik denk dan bijvoorbeeld aan wat in het lied ‘De steppe zal bloeien’ (Huub Oosterhuis) staat: ‘De dode zal horen, nu leven! Dode, dode, sta op!’ Dat kan niet, en toch is het waar.

Mijn voorstellingen zie ik ook als een spel. Door de combinatie van vrolijkheid en ernst komen we even in een andere werkelijkheid, waar dingen mogelijk worden die niet mogelijk lijken.

Ik speel graag in kerken omdat ik denk dat God ook speelser is dan veel theologen menen. In een spel kan iets wat niet kan. Is dat niet waar geloven over gaat? En ik wil het graag zo overbrengen, dat iedereen het begrijpt en er voor de ontvanger ook ruimte is om het verhaal zelf verder ‘in te kleuren’. Ik zie een verhaal als een gift aan mezelf en ik geef die graag door. Maar het is aan de ontvanger om er iets mee te doen, daar ga ik niet over. Het is mijn missie om Bijbelverhalen dichterbij mensen te brengen, zodat ze opnieuw betekenis krijgen.”

Ben je wel eens ‘de geest kwijt geweest’?

“Ja, een paar keer in mijn leven was er een moment dat ik opeens even niets meer kon, helemaal ‘down en out’. Op het moment zelf is dat beangstigend. Gelukkig kon ik er weer redelijk snel ‘uit’ komen. Meestal had het te maken met teveel dingen tegelijk doen. Daarom probeer ik de balans in de gaten te houden en gezond te leven. Dat helpt.”

Wie of wat voedt jou?

“Ik voed mezelf voortdurend met cultuur: film, muziek, beeldende kunst. Ik zou niet zonder kunnen. En laat ik afsluiten met een van mijn motto’s: ‘Waarom in een saai rijtje lopen als je ook een feestelijke optocht kunt houden?’”

Meer weten over de voorstellingen:
www.keesposthumus.nl

Jan van Aller

De 'stille kerk'

Zondagavond 17 maart half acht. In het koor van de Geertekerk staan stoelen in een kring opgesteld. In het midden kaarsjes die aangestoken worden. We zwijgen. Nee, we zijn stil. Dat proberen we te zijn. Twaalf mensen wetend van elkaars aanwezigheid en verbonden in een woordeloze rust. Gedachten gaan en worden weer losgelaten. We zingen een lied, een tekst wordt voorgelezen en we keren weer naar binnen. In de 'stille kerk' is het anders dan in de zondagochtendienst.

Spiritualiteit

Wendela Schenk maakt deel uit van de werkgroep Levenskunst en Spiritualiteit, die de 'stille kerk' organiseert. Ik ontmoet haar in Baarn in een openhartig gesprek over een uitermate onstoffelijk onderwerp: spiritualiteit. Zij spits het vooral toe op stilte en meditatie en neemt tijdens het gesprek de tijd om de juiste woorden te vinden. Ze spreekt met bescheidenheid over het onderwerp en wil het niet te groot maken. Aan het slot van het gesprek is ze eerlijk over haar twijfel. Doet het er wel toe in deze tijd met het kwaad dat om ons heen lijkt toe te nemen. Is de meditatie daar wel tegen opgewassen? Het stelt haar geduld op de proef.

Mijmertijd

Toch is meditatie een vast onderdeel van haar dag: "In mijn dialoog aan het begin van de dag vraag ik God om mij de weg te laten bewandelen die de mijne is en te doen wat ik heb te doen. In de

stilte luister ik en ben ik open te ontvangen wat ik te doen heb. Die openheid zorgt ervoor dat ik gemakkelijk kan zien wat mijn aandacht vraagt. Ik sta dan minder aan het roer en laat meer los." Voor de momenten van deze persoonlijke inkeer heeft ze een eigen term gevonden: 'mijmertijd'. In een soort van rust waarin je voor je uit staart. Tijd om open te staan voor het onverwachte. "In die stilte onderzoek ik de oordelen die ik heb en laat ik tolerantie toe. Stilte bewerkstelligt dat ik de waarde van ieder mens kan zien. Stilte brengt een liefdevolle meditatie teweeg en brengt warmte en aandacht."

Gemeenschappelijk

Vóór coronatijd ontstonden de eerste aanzetten voor de 'stille kerk' in de vorm van een soort vesper. Daarin werd gezongen en gebeden in het koor van de kerk. Vorig jaar is een groepje belangstellenden met ondersteuning van Claartje Kruijff begonnen aan een maandelijks vervolg op de vespers. Waarom de stilte in een gemeenschap oefenen? Wendela: "Het met elkaar doen geeft energie. We zijn samen stil voor de wereld en daar gaat een positieve werking vanuit. Er is al zoveel lawaai, drukte in de wereld om ons heen en zo weinig stilte. Daarin richten we onze aandacht niet alleen naar boven, maar zoeken we ook de gezamenlijke verbinding en die met de wereld om ons heen." Meditatie heeft voor Wendela een verticale en horizontale gerichtheid. Zij ervaart het als missie om meer ruimte voor stilte te bewerkstelligen in de kerk. Meer meditatie en minder tekst. Openstaan voor meer dan woorden alleen.

Op 14 april vond een vredeswake plaats in de Geertekerk in samenwerking met de Nicolaikerk. In dat samenzijn was er woord en kringgebed en werden Taizéliederen gezongen die als een herhaald mantra de komst van de vrede aanriepen. Er was het doorgeven van kaarslicht en drie verhalen over direct betrokkenen in de oorlogen. Ik herinnerde me de woorden van Wendela dat je in zulke momenten ervaart dat je gezamenlijk de vrede de wereld instuurt.

Op 5 april werd in de Geertekerk het in het Nederlands vertaalde boek van Nick Cave 'Faith, Hope and Ravage' gepresenteerd. Een uitverkochte bijeenkomst met sprekers, interviews en muziek (zie pag. 14 voor een impressie). In het hoofdstuk 'The impossible realm' brengt Cave onder woorden wat geloof voor hem betekent: 'Stepping into a church, listening to religious thinkers, reading scripture, sitting in silence, meditating, praying are rich benefits of a devotional life.' Ook hier stilte, meditatie en gebed.

Teade Walma

Overdracht van de voorzittershamer

In de Algemene Leden en Vrienden Vergadering van 16 april heeft Arie Noordermeer de voorzittershamer aan Ineke Ludikhuize (67) overgedragen. Al enkele maanden was Ineke aan het warmlopen om deze functie op zich te gaan nemen. Ze heeft veel ervaring in besturen, al van jongs af. Ze kreeg van huis uit mee dat het belangrijk is om iets goeds te doen voor de samenleving en daarvoor je talenten in te zetten.

Vader Piet Ludikhuize was voorzitter van van alles en nog wat. Zo was hij de eerste niet-dominee die voorzitter werd van de centrale kerkenraad van de hervormde gemeente Den Haag. Moeder Adri Witte was ook altijd voorzitter, van het koor, van de diaconie, enz.

Als twintiger werd Ineke lid van de Vereniging van Vrijzinnige Protestanten (VVP) die in Utrecht kerkte in de Leeuwenbergh. Rond haar dertigste werd ze daar voorzitter van het bestuur en ze was ook zes jaar lang voorzitter van de landelijke VVP. Toen de Leeuwenberghgemeenschap te klein werd om de kosten van het gebouw nog te dragen, zijn gesprekken gestart om opgenomen te worden binnen de RGU. Dat was tijdens de tweede periode dat Ineke voorzitter van het bestuur was. "Dat samenwerkingsproces vond ik heel interessant en het verliep ook zeer voortvarend. Het werd beklonken in 2003. De mensen van de Leeuwenbergh hebben heel goed hun weg gevonden in de Geertekerk. Velen van hen werden er actief."

Wat trekt je aan in leidinggeven?

"Ik vind het leuk om samen een klus te klaren. In een bestuur doe je dat altijd met een heel aantal mensen. Voor mij is het belangrijk dat er een goede sfeer is, dat we een klik met elkaar hebben. Ik wil graag voorzitter zijn, omdat ik niet van lang vergaderen houd. Vergaderen moet voor mij efficiënt. Ook dat kreeg ik van mijn vader mee. Voor hem was dat nodig want hij had een drukke baan, een druk gezin en activiteiten ernaast. Toen ik nog werkte gold dat ook voor mij. Nu zou ik wel meer tijd hebben. Maar je moet ook aan medebestuurders denken; je kunt niet te veel beroep doen op andermands/-vrouws tijd. We moeten zorgvuldig omgaan met de tijd die mensen beschikbaar hebben voor de kerk. Als voorzitter wil ik daar een voorbeeld in zijn. We moeten laten zien aan de gemeenschap dat de kerkenraad doenlijk is, ook als je een drukke baan hebt."

Hoe ervaar je verantwoordelijkheid?

"Als directeur heb ik in grote verenigingen gewerkt, zoals de Plattelandsvrouwen.

Ik vond dat de leukste positie, om verantwoordelijkheid te dragen voor mensen, geld, opdrachten, subsidies, etc. Ik maakte daar verschillende fusies mee, heel interessant om te doen. De specifieke ervaringen die ik daar opdeed in het werken met vrijwilligers neem ik nu mee in de Geertekerk. Ik ben zelf natuurlijk ook vrijwilliger, maar ik voel me ook verantwoordelijk voor het goed reilen en zeilen met en voor het grote aantal vrijwilligers dat in de kerk meewerkt. Ik hoop dat deze functie qua omvang ook echt vrijwilligerswerk kan zijn. Ik zou het slecht vinden als het dat niet kan zijn. Dan wordt het moeilijk om er mensen voor te vinden."

Wat inspireert jou?

"Van lezen kan ik enorm genieten. Romans en populair wetenschappelijk werk. Maar romans moeten niet al te duister en al te tragisch zijn, want dan lees ik het niet uit. Ik heb soms de neiging om de dingen heel serieus te nemen. Van het doordenken van de wereldproblematiek kan ik zwaarmoedig worden. Dan heb ik humor echt nodig om de zwaarte er af te halen. Bijvoorbeeld Pieter Derks die in een radiocolumn even de actualiteiten met humor doorneemt. Dat vind ik inspirerend, ik zou dat zelf niet kunnen.

De periode waarin ik voor Wim (partner, die in 2015 overleed) zorgde en werkte en veel andere dingen deed, was een zware periode. Op zich is het verdrietig dat iemand zo achteruit gaat dat hij de gewone dagelijkse dingen niet meer zelf kan. Toen heb ik vaak gedacht: je moet lucht door je leven weten te kloppen. We probeerden er samen ook om te lachen. Dat helpt enorm om het luchtig te houden. In de hoop dat anderen er wat aan hebben, heb ik mijn mantelzorgervaringen beschreven. Ik ontdekte namelijk hoe ingewikkeld het is en wat humor kan doen."

Trudy Schreuder Goedheijt

'Geestig' dansen

Ik geef de pen door

Oh wat was ik verguld en trots toen de pen aan mij werd doorgegeven. En aangezien het motto in mijn leven de laatste twee jaar 'JA' is, aarzelde ik niet en zei stralend: "JA".

En dan ineens heb ik nog een week tijd om te gaan onderzoeken wat voor mij 'geestig leven' is.

Sinds een jaar ga ik op de dinsdagochtend 'Dansend Bewegen 60+' in Bilthoven. Daar zijn een piepklein pittig dame-tje van 90, zes dames van in de 80, zes dames van in de 70 en dan een paar kuikens van in de 60. Eén van die kuikens ben ik. Vanochtend op de muziek Salento van René Aubry probeerde ik of ik 'geestig leven' ook in de dans zou kunnen vinden. En ja, het werkte.

'Geestig' betekende ooit in eerste aanleg fijnzinnig van geest, spiritueel. Ik liet het guitige, grappige, de fijnzinnige humor, dat in latere tijden aan 'geestig' is gaan kleven, achterwege en voelde mijn voeten zacht fladderen over het parket van de zaal. Ik werd lichtvoetig en toch geaard, mijn voeten zacht als vlindervleugels.

De metafoer van het balletdanseresje in het muziekdoosje is op mij van toepassing in mijn huidige Post-Covid leven. Ze-

ker op dinsdag gaat dat doosje open. Dan zwier en zweef en stamp ik door de zaal. Om dat te kunnen doen moet ik op de maandagen het doosje dicht laten en ook op de dinsdagen na het dansen gaat het doosje voor de rest van de dag toe.

Hoe geestig is het leven in dat dichte doosje, of wordt het daar eerder geestelijk?

Een aantal keren per week gaat het doosje open: om bij mijn borduur- of handwerkgroepen aan te schuiven, of één maal per maand bij mijn Long Covid Lotgenoten groepje. En ja, op zondag na de dienst bij de koffie in de Geertekerk. Ik ben dankbaar voor die momenten en maak dan wat extra pirouettes uit blijdschap, om het solitaire leven in het gesloten doosje wat te compenseren.

In mijn Long Covid Lotgenoten groepje zitten nog vijf andere dansers in hun doosjes. En zo zijn er om ons heen vast heel wat dansers in eigen doosjes, met allemaal eigen redenen. Al weten we dat vaak niet.

Anne-Marie Riksen

Autodienst

Wie zelf niet zo gemakkelijk naar de kerkdienst kan komen, kan gebruik maken van de autodienst. Dat voorziet in een behoefte. Verschillende mensen maken daar regelmatig gebruik van.

Wie de autodienst wil inschakelen kan uiterlijk vrijdag 12.00 uur contact met mij opnemen door een mailtje te sturen naar judithmoesman@gmail.com of te bellen naar 030 7851019. Ik zal u dan in contact brengen met een chauffeur.

Per keer vragen we een kleine vergoeding: € 3 binnen de stad en € 5 als u buiten Utrecht woont. Als dat bezwaarlijk voor u is dan vinden we daar een oplossing voor. Laat u daar dus niet door weerhouden om de autodienst in te schakelen!

Judith Fournier-Moesman, coördinator autodienst

Religie met humor

Column

Het is woensdag na Pasen. Mijn zoon komt enthousiast thuis van school. Hij verhaalt over de technieken die hij op school heeft gehad. "Ik heb het kruis van Jezus getimmerd. Ik moet alleen nog Jezus er op spijkeren." Het treft me hoe het Paasverhaal bij mijn zoon is ingedaald en kan een lach niet inhouden als we later in de tuin samen Jezus aan het kruis spijkeren. Ook popt de theatervoorstelling van Theo Maassen in mijn hoofd op, die ik 2006 als recensent bezocht. Maassen toont het Christusbeeld dat hij uit de inboedel van zijn ouders heeft gekregen. Vertederend praat hij tegen Jezus op het kruis, om daarna te grappen: "Jij hebt van de laatste 2000 jaar ook weinig meegekregen, hè? Ik wil je best even bijspijkeren."

Het christendom en humor. Het kost me veel moeite om deze aan elkaar te koppelen. Een lachende of humoristische Jezus is niet in de bijbel te vinden. En als ik terugkijk op de kerkdiensten, die ik in mijn leven bijwoonde, gaat de serieuze geestelijke kant toch vaak boven de geestelijke humor. Hoe anders is dat in andere religies. Ik zie nog de boeken van de joodse Max Tailleur in de wc van mijn oma hangen met de fameuze Sam-en-Moos moppen, waarin geregeld ook het geloof op de hak wordt genomen. Of het lachende Boeddhabeeld, dat ik meenam van mijn reis door India. Het versterkt het beeld dat humor daar een prominentere rol inneemt dan in het christelijke geloof. Terwijl humor zaken juist zo goed kan relativeren. Op internet kom ik een prachtige definitie tegen van de hervormde predikant Pieter van der Kraan: 'Humor is fijnzinnige geestigheid. Het stemt je tot nadenken.'

Deze geestigheid zie ik terug bij cabaretier Herman Finkers, die in zijn optredens zowel de serieuze geestelijke kant als de geestelijke humor etaleert. In zijn oudejaarsconference maakt hij een mooie verbinding. "Religie, humor en kunst horen bij elkaar. Wanneer geloof niet tegen grapjes over het geloof kan, open je niet de hemel maar de hel." En in zijn lied *Daarboven in de hemel* laat hij treffend zien dat dingen die niet wetenschappelijk zijn bewezen, toch wel kunnen bestaan. 'De veertigste van Mozart en de liedjes van Jacques Brel zijn ook ooit verzonnen, zei ik. Toch bestaan ze wel.' Misschien kunnen we vaker deze vorm van geestig leven voor het voetlicht brengen?

Gerard van den Berg

Daarboven in de hemel (Herman Finkers)

*Weet u: ook ik ben niet compleet knettergek. Ik heb HBS gehad
Ik ben een man van wetenschap van feiten en zo meer
Als iets niet is bewezen, geloof ik het niet zo zeer
Als men glashard aan kan tonen dat ik me vergis
Pas dan zal ik geloven dat er geen hemel is.*

*Ik zat in een TV program, een soort van kruisverhoor
Men vroeg mij daar: 'Zeg Herman, één ding heb ik niet goed door
Je hebt toch HBS gehad, dat is geen kattenpis
Hoe kun je dan geloven dat er een hemel is?'*

*Ik zat in een TV program en 't ging nog verder mis
Er werd me haarfijn uitgelegd hoe ik me vergis
'De hemel is iets achterhaalds, er wacht ons boven niets
De hemel, wees nou eerlijk, is een verzonnen iets.'*

*Verzonnen dacht ik, jaja
Maar de veertigste van Mozart en de liedjes van Jacques Brel
zijn ook ooit verzonnen zei ik
Toch bestaan ze wel
Iets kan zijn verzonnen en daardoor juist bestaan
Dat soms iets niet verzonnen is, neemt men zomaar aan.*

*Mijn lied is ook verzonnen en hoor hoe het bestaat
Ik zing het graag, omdat daarmee de hemel open gaat.*

*Dus daarboven in de hemel, zien wij elkander weer
Daar drinken wij een glaasje met onze Lieve Heer
Ook hij die nooit geloofde heft daar met ons het glas
En kan dan maar niet geloven dat hij ooit op aarde was.*

*Dus daarboven in de hemel zien wij elkander weer
Daar maakt Andries Knevel ruzie met de Heer
'Zoals 't er hier aan toegaat'
zegt ie, 'strookt niet met de leer'
'Dat klopt,' zegt God, 'en daarom heerst er hier zo'n fijne sfeer.'*

*Dus daarboven in de hemel
Zien wij elkander weer
Daar drinken wij een glaasje
Met onze Lieve Heer.*

*Ook hij die nooit geloofde
Heft daar met ons het glas
En kan dan maar niet geloven
Dat hij ooit op aarde was.*

Joodse humor

In de christelijke pedagogiek van mijn jeugd leerde ik dat er geleverd moest worden: mijn vroomheid en gehoorzaamheid brachten de zekerheid van troost en eeuwig leven. Vandaag de dag is geloven voor mij nog steeds belangrijk in hoe ik betekenis wil geven aan mijn leven. Om daarin een weg te vinden zijn we aangewezen op een religieuze gemeenschap. In de Geertekerk delen, vieren en overdenken we ons bestaan en daar hechten we sterk aan. Daarnaast gunnen we ons ook de ruimte voor lichtvoetigheid. Een vorm van zelfontmaskering die ontspanning en relativering brengt.

In het jodendom boeit mij dat je zowel striktheid als vrijmoedigheid op een zeer uitgesproken wijze tegenkomt. In vrijmoedigheid kan de transactie tussen God en mens een verrassend gezicht krijgen: tegenover je Schepper mag je zonder schroom spreken en Hem als je partner ter verantwoording roepen. In een geschil heeft de stem van een mens daarom evenveel gewicht als die van de Onzienlijke. Deze vorm van lichtvoetigheid ervaar ik als bevrijdend en vooral treffend in haar scherpte.

Een paar voorbeelden van joodse humor in verhalen:

Voorzienigheid

Een man valt in een diepe put en weet zich halverwege vast te grijpen aan een dunne uitstekende boomwortel, die zijn valt breekt. Als zijn houvast het langzamerhand dreigt te begeven, roept hij met luide stem

naar boven: "Is er daar misschien iemand boven?" Hij wacht en wacht en omhoog kijkend ontwaart hij niets dan een bewolkte lucht door de ronde opening. Het antwoord laat op zich wachten. En terwijl de angst zijn keel smooft, schreeuwt hij het nog een keer uit. Plotseling echter scheiden de wolken zich en een heldere lichtstraal valt de put binnen die zijn gezicht verblindt. Een donderstem roept: "Ik ben de Heer je God en ben bij je. Laat de wortel los en ik zal je redden." De man laat dit haastig op zich inwerken en antwoordt dan wanhopig: "Is er misschien ook nog iemand anders daar boven?"

Kan God zich vergissen?

Mevrouw Levi was zeventig jaar toen zij besloot om haar lifestyle compleet om te gooien voor een gezonder en langer leven. Een strikt dieet en joggen op het strand had tot gevolg dat haar gewicht met 20 kilo's afnam en zij een gezonde tint op haar huid kreeg. Tevreden over de inspanningen die zij had geleverd en over haar verjongde uiterlijk bezocht zij haar schoonheidsspecialist en kapper om haar verschijning extra glans te geven. Ze had dat toch zeker verdiend! Toen ze bij het verlaten van de beautysalon de straat overstak werd zij geraakt door een voorbijrazende bus. Liggend in stervensnood op straat schreeuwde ze het uit: "Mijn God hoe kan je mij dit aandoen." Een stem uit de hemel reageerde geschrokken: "Jemig mevrouw Levi, ik had u helemaal niet herkend!"

Teade Walma

Wijkorganisatie

Kijk op de wijk, mei

Berichten

* Op dinsdag 28 mei staat de landelijke contactledendag gepland (van 11.00 tot 14.30 uur in de Geertekerk). Alle contactleden zijn van harte welkom om ervaringen binnen het contactwerk uit te wisselen. Meer informatie via Liesbeth Ortel die een en ander organiseert.

* Op woensdag 2 oktober staat de regionale contactledendag 2024 van onze gemeente gepland. De middag (van 14.00 tot 16.00 uur eveneens in de Geertekerk) staat in het teken van het thema 'dementie'. Uitnodiging volgt nog aan alle contactleden.

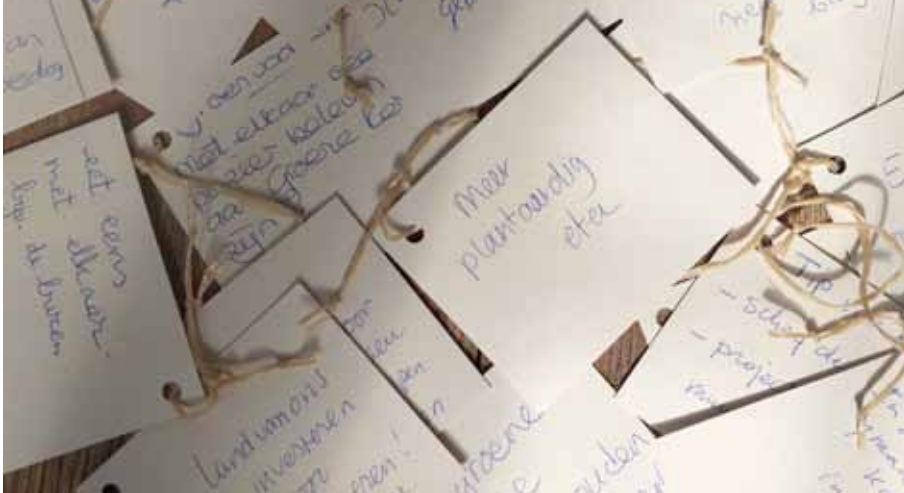
* Het zomerprogramma dat de kerncommissie Contactwerk van de RGU dit jaar in augustus zal organiseren begint vorm te krijgen. Het programma (drie middagen en een avond) bestaat onder meer uit een lezing, een creatieve middag en een muzikale excursie. Meer informatie volgt in een aparte flyer.

* Op 13 maart jl. heeft de kerncommissie Contactwerk afscheid genomen van haar secretaris Coby Ouwehand. Met een lunchbijeenkomst in het Bartholomeus Gasthuis hebben we op een mooie en gezellige manier bij haar afscheid stilgestaan. Alle leden van onze kerncommissie hebben hierbij kort teruggekeken op het plezierig samenwerken met Coby. Anne-Marie Riksen vervangt Coby inmiddels.

* Voor alle voorkomende vragen kunt u terecht bij de leden van de kerncommissie Contactwerk en via het e-mailadres: Wijkorganisatie@geertekerk.nl.

*Anne van den Hout,
namens kerncommissie Contactwerk*

Diaconale geluiden en collectes mei 2024

Geertecafé Groene Kerk

In het Geertecafé over 'Groene Kerk' op Palmzondag na de dienst schetste Bepie van der Waal kort de drie belangrijke elementen van het proces tot nu toe: steun vanuit de kerkenraad om Groene Kerk te worden; inventarisatie bij alle commissies en werkgroepen van wat al gebeurt en welke ideeën er leven; en het ophalen van 'groene' voornemens via de wensboom die begun dit jaar in de Geertekerk stond.

Er volgde een mooi gesprek tussen de dertien aanwezigen. We benadrukten dat Groene Kerk gaat over Milieu en Mens, waarin sociale rechtvaardigheid een belangrijk aspect is. Het is een gezamenlijke zoektocht naar wat mogelijk is, wat we wel of juist niet willen en mogelijke alternatieven. We willen elkaar aansteken en uitdagen, maar zeker niets voorschrijven!

Veel behoefte bleek er aan meer verbinding en zichtbaarheid van initiatieven binnen en buiten de kerk. Eén van de vele concrete ideeën om dit te stimuleren was het instellen van 'groene ambassadeurs'. In de rubriek 'Groene Geerte' volgende keer een uitgebreider verslag over wat er allemaal leeft en hoe we gezamenlijk als Groene Kerk in beweging kunnen blijven.

Tijdcollecte voor Herstart

Tijdens de vastentijd organiseerden we weer een collecte waarbij we, in plaats van geld, *tijd* konden doneren. Bij daklozeninloop Herstart in Utrecht, onderdeel van het Leger des Heils, waren de tijdgevers welkom om op zaterdag of zondag een dagdeel aan de slag te gaan als vrijwilliger. Herstart was zeer positief en ook wij kijken met een goed gevoel terug op deze tijdcollecte. Een paar reacties van de deelnemers:

- Indrukwekkende ervaring omdat ik in mijn dagelijks leven geen contact heb met deze groep mensen.
- Het concept Tijdcollecte sprak mij aan: tijd en aandacht geven als kostbaar geschenk.
- Een verrijkende ervaring en ik overweeg om dit vaker te gaan doen.
- Gesprekken met de bezoekers raakten me en hielden me nog lang bezig. Wat ben ik een bofkont!
- Indrukwekkend hoe goed en toegankelijk

het Leger des Heils deze opvang heeft geregeld.

- Confronterend, maar ik voel me en ben bevoorrecht.
- Mooi initiatief van de diaconie.
- Besef dat we allemaal in zo'n situatie terecht kunnen komen.

We ontdekten ook dat Herstart nauwelijks handdoeken had voor bij de douches. Een oproep in de kerk leverde tassen vol op. Hartelijk dank, ook namens Herstart!

Na de tijdcollecte hebben verschillende mensen zich bij Herstart aangemeld om daar vaker te helpen. Herstart is hier heel blij mee. Er blijft echter nog dringend behoefte aan vrijwilligershulp in de weekenden, omdat dan het rooster moeilijk rond te krijgen is. Voel je er iets voor? Mail dan naar anja.hacquebord@legerdesheils.nl.

Collecteopbrengsten en giften:

Schoonhoven:

4 februari Tent of Nations:	€ 130,00
25 februari Hospice Gouda:	€ 43,20
17 maart Stichting Leergeld:	€ 72,10
31 maart Inloophuis Domino:	€ 140,90
14 april Voedselbank IJssel en Lek:	€ 71,16

Utrecht:

7 jan. Geloof & Samenleving:	€ 575,06
21 jan. Geitenproject in Albanië:	€ 566,35
4 feb. Gevangenzorg Nederland:	€ 843,50
11 feb. Daklozeninloop Herstart:	€ 478,25
18 feb. Repair Café Utrecht:	€ 1.137,20
25 feb. Land van Ons:	€ 966,35
3 mrt. FIXbrigade:	€ 692,60
10 mrt. Riforest:	€ 1.566,80

Het geitenproject in Albanië dat we samen met de Omar-al-Faroukmoskee via de

Meriem Foundation financieren, heeft tot nu toe in totaal € 4.508,24 opgebracht. In het eerste kwartaal van 2024 hebben we een bedrag van € 838,50 euro overgemaakt aan het Stadshospice, ter aanvulling van hun tekort over 2023. Dit is de invulling van onze afspraak om met enkele kerken in Utrecht gedurende drie jaar garant te staan voor de bijdragen die gasten zelf niet kunnen opbrengen. Als diaconale commissie hebben we ons hieraan gecommitteerd, omdat dit samenhangt met armoede (een van de drie pijlers van ons diaconale beleid) en omdat ieder mens recht heeft op een waardig levenseinde.

Komende collectes

19 mei: Serve the City Utrecht – een vrijwilligersorganisatie van jongeren die hulp en aandacht bieden aan mensen met weinig of geen netwerk in de gemeente Utrecht. Zij inspireren en motiveren jongeren in de

leeftijd van 16-30 jaar om een verschil te maken in de stad door zich in te zetten voor een Utrechter die hulp nodig heeft of wel wat aandacht kan gebruiken. Begrippen als verbindend, toegankelijk, vrolijk en ontmoeting staan centraal bij Serve the City Utrecht (<https://www.stcutrecht.nl/>).

2 juni: Voedselbank – in onze regio zijn er negentien voedselbanken, waarvan negen in de stad Utrecht. Zij blijven van essentieel belang in deze tijd van groeiende maar ook verborgen armoede (www.voedselbankutrecht.nl/).

16 juni: Villa Vrede – een plek in Utrecht voor ontmoeting, ontspanning en ontwikkeling van mensen zonder verblijfstatus (<https://villavrede.nl/>).

7 juli: Schuldhulpmaatje – ondersteunt mensen met (dreigende) schulden via in-

ternet en met getrainde vrijwilligers (<https://schuldhulpmaatje.nl/>).

21 juli: Diaconaal Fonds Roemenië – ter ondersteuning van (de diaconie van) onze partnergemeente in Sfântu Gheorghe, waar veel armoede is en de diaconie dan ook veel mensen ondersteunt.

4 augustus: Project van Kerk in Actie (nadere informatie volgt via de liturgie).

18 augustus: Stichting Leergeld Utrecht – helpt kinderen uit gezinnen met geldzorgen, bijvoorbeeld met schoolspullen, een laptop, een fiets, zwemles, sport, muziekles of een verjaardagspakket. Zo kunnen alle kinderen gelijke kansen krijgen, kunnen ouders het beste aan hun kind geven en kan elk kind meedoen (<https://leergeldutrecht.nl/>).

*Namens de diaconale commissie,
Mirjam Minderman*

Wat steekt je? Waar veer je van op?

In deze rubriek komen mensen aan het woord rondom het jaarthema van de RGU Stekels en veren. Dit is de laatste bijdrage in deze rubriek.

Dippen bij de Munt

Sinds een jaar of twee 'dip' ik in het open water. Dat is jezelf onderdompelen in open water. Elke vrijdagochtend – weer of geen weer – loop ik met lood in mijn schoenen naar de Munt. Op het steigertje tegenover het imposante gebouw staan al enkele buurtbewoners – leden van appgroep 'Koud Kunstje' en inmiddels goede bekenden – met wie ik zo het water in ga. Terwijl ik me omkleed en ik aan de kou probeer te wennen, praten we elkaar moed in. Een voor een dalen we van het keukentrapje af dat hiervoor in het water is gezet. Langzaam dompelen we ons helemaal onder. Met mijn schouders onder water is het lastigste. 'Nieuwe' mensen krijgen tips en adviezen van meer 'ervaren' mensen. Samen doen we dit. Rustig blijven doorademen en goed blijven voelen... Na een paar minuten in het ijskoude water voel ik allemaal steken op mijn huid. Tijd om eruit te gaan! Er is geen groepsdruk om te blijven, iedereen is mild en bemoe-

digt elkaar om op zijn of haar eigen tijd uit het water te gaan. We kleden ons om, om vervolgens vol frisse energie de dag met nieuwe veerkracht te beginnen. Heerlijk! Je goed voelen is goed blijven voelen!

Theodoor Scholte

In memoriam

Jeanette Marie Bruins

Jeannettes vader was streng gereformeerd opgevoed, maar haar moeder nam de vrijheid om aan tafel de Bijbel soms dicht te laten en uit een boek voor te lezen. Als één na jongste in het gezin hing Jeanette er aanvankelijk een beetje bij, maar ze kwam steeds meer tevoorschijn en werd een centraal punt, de verbinder tussen de broers en zussen.

Na verschillende opleidingen en rollen in de maatschappij werd Jeannette op haar 54ste rechter. Dit was de baan waar ze het meest van genoten heeft, van de maatschappelijke en menselijke kant ervan. Ze zei daarover: 'Met die echt harde criminelen had ik niet zoveel, wel had ik een groot hart voor de sloebers.'

Ooit via haar ex-man en zijn ouders maakte Jeanette kennis met de remonstranten, waar ze zich prettig voelde bij de openheid en ruimte. Jeannette speelde piano en zong vroeger in de cantorij van de Dom. Ze genoot ook van de muziek in de Geertekerk en van de gemeenschap. Hoe mensen naar elkaar omzien. Zelf is ze met een klein groepje dicht betrokken geweest bij een ouder echtpaar uit de gemeente.

Na de eerste fase van haar ziekte had Jeannette nog wat gezonde jaren waarin ze delen van de weg naar Santiago de Compostela wandelde. Ze kwam tot het inzicht dat het om 'de weg' gaat in het leven. Dat werd haar thema. Iedere dag opnieuw opstaan en verder gaan. Antwoord geven. In deze eenvoud vond Jeannette woorden voor hoe ze intuïtief al leefde. En ook voor wat zij als mens ten diepste nodig had. Ze vond in deze eenvoud diepere wijsheid, ontvankelijkheid en rust. Na een lang ziekteproces is Jeanette op 27 maart rustig ingeslapen en op 4 april in de Geertekerk in besloten kring uitgevaaren. Maarten van der Bijl speelde live haar lievelingsstukken op de piano. Dat was haar diepe wens. Geen opnames en CD's maar alleen live! Dat Jeannette mag rusten in vrede, dat ze zal wandelen in Licht.

Claartje Kruijff

Wiecher Martens Zwanenburg

Op 10 April overleed Wiecher Zwanenburg, vriend van onze gemeente. Precies een week later namen wij in de oude Dorpskerk van Bunnik afscheid van hem. De dienst, geleid door ds. Jantine Heuvelman, was een waardig en ontroerend eerbetoon en liet zowel de geleerde als de gevoelsmens naar voren komen.

Wiecher Zwanenburg werd op 11 oktober 1933 geboren op Sumatra, in het voormalige Nederlands-Indië. Zijn jeugd werd getekend door het vroege overlijden van zijn vader, in zekere zin bleef hij altijd naar hem

op zoek. Na zijn middelbare schooltijd studeerde hij Frans en werd uiteindelijk hoogleraar en decaan aan de Utrechtse letterenfaculteit. Zijn belangstelling voor talen stond misschien voorop, maar hij had veel meer interesses, ook cultureel en politiek. Bovenal was Wiecher een geëngageerd verteller, die graag zijn kennis en visies deelde in intense gesprekken. Mij viel steeds op hoe hij in het hier en nu stond en kon genieten van het leven om zich heen. De basisschool aan de overkant van zijn huis was daar een van de bronnen van: spelende kinderen en de zichtbare zorg van ouders voor hun kinderen vond hij prachtig! De afgelopen jaren werden getekend door het overlijden van zijn vrouw Marijke (in 2017) en een hersenbloeding waarvan hij uiteindelijk wonderwel genas. Een openbaring was voor hem het interreligieuze gesprek in de setting van de Geertekerk, de moskee in Overvecht en de Liberaal Joodse gemeente. Twee keer ging hij mee naar Marokko, het laatst in oktober 2023. Daar maakte ook ik hem als gepassioneerd vertaler mee, die de dialoog letterlijk mogelijk maakte. Dat hij ook een keer had mogen meebidden in de moskee was een belangrijk moment in zijn leven. Een dag voor zijn overlijden bezocht ik hem nog in het ziekenhuis. Hij vertelde dat hij niet meer behoefde te zoeken. Hij kon zich overgeven aan de dood, het was mooi geweest. Wij mogen in dankbaarheid aan Wiecher Martens Zwanenburg blijven denken.

Lense Lijzen

Bezoek aan Sf. Gheorghe

Eind oktober gaat een delegatie van de Geertekerk naar Transsylvanië in Roemenië voor een tegenbezoek aan onze partnergemeente in Sf. Gheorghe. De groep loopt vol, maar er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar. Wil je mee, meld je dan snel aan.

Praktische informatie

Deelname: max. acht volwassenen en vijf jongeren

Jongeren*: zaterdag 26 t/m woensdag 30 oktober

Volwassenen: donderdag 24 t/m woensdag 30 oktober**

Kosten: ca. € 300,- tot € 400,- incl. reis. Als dit bezwaarlijk is, laat het weten.

Opgave: vóór 1 juni bij Tina Geels (cm.geels@planet.nl). Daarna boeken we tickets voor de groep.

*) onder begeleiding van een volwassene

**) wellicht eerst twee dagen in Cluj, op uitnodiging van (nu bisschop (!)) Rev. Istvan Kóvacs.

Goede voorouders

Op de maandagmorgen na het weekend dat we alle drie plus drie kinderen en onze vier kleinkinderen spraken, tref ik Dick van Elk. Hij is van het begin af aan betrokken geweest bij *Grootouders voor het klimaat*. We ontmoetten elkaar voor het eerst op een dag van de *Grootouders*, met hun kleinkinderen, in november vorig jaar. En ik wist gelijk dat ik hem een keer wilde spreken over zijn drijfveren voor de *Grootouders*, vooral om het hier te delen. Remonstranten zijn relatief vaak grijzer en ouder en net als ieder mens voorouder van de generaties die na hen komen.

In 2015 wandelde Dick met een groep naar de klimaatop in Parijs. Al tijdens die wandeling ontstond, met een medewandelaar, het idee om iets te gaan doen. Het zou goed zijn om na veel gepraat in actie te komen. Daar waren ze zeker van. 'Think globally, act locally' was de lijfspreuk. Even terzijde... ver vóór 2015 was hij op klimaatgebied ook al heel actief.

Op die maandagmorgen ontmoetten een bèta-mens en een alfa-mens (beetje schematisch, maar toch) elkaar en dat werd

boeiend. Dick weet heel veel en kan veel vertellen over onder andere chemische processen, techniek en gebruik van computersystemen, maar dat was niet direct waar ik naar op zoek was. Hij was toch zeker niet voor niets juist in actie gekomen met *Grootouders voor het klimaat*?

Voor zijn antwoord is het goed te weten, dat Dick vader en grootvader is. Hij zegt daarover (in mijn woorden): 'Toen mijn kinderen geboren werden, voelde ik een verantwoordelijkheid om voor hen te zorgen. Je perspectief wordt breder, je wilt graag dat er toekomst is. Ik dacht niet dat de geboorte van een kleinkind bijna dezelfde impact zou hebben, want je bent voor hen

niet direct verantwoordelijk. Die impact werd echter nog weer groter, want mijn perspectief werd nog breder ... de horizon kwam nog weer verder te liggen. Ik realiseerde me, dat mijn keuzes invloed zouden hebben. Mijn vraag werd: sluit ik toekomst af of kan ik dat toekomstperspectief meenemen in mijn keuzes? Om in Bijbelse termen te spreken: kies ik voor de dood of het leven? Kinderen en kleinkinderen dwingen je om naar de toekomst te kijken!'

De *Grootouders* symboliseren dat met de toekomststoel. Ze bieden deze stoel aan politici en beleidsmakers aan. Er zit een denkbeeldig kind op die stoel bij het nemen van beslissingen.

Soms houd ik mijn hart vast voor de wereld waarin volgende generaties zullen leven, maar het verlamt me niet zolang ik geloof, dat je keuzes kunt maken die gericht zijn op leven en op toekomst. We kunnen in actie komen. Dick zegt: "Je hebt altijd een keuze." In die zin kunnen wij allen een goede voorouder zijn. 'Think globally, act locally.'

Beppie van der Waal, voorouder

Reactie op 'Gewond leven'

Van Willem van der Hoeven ontving de redactie een openhartige reactie op het thema van het paasnummer van de Geertebrief. We delen dit hier graag met u, omdat Willem aspecten beschrijft die wij niet expliciet naar voren brachten.

Met belangstelling las ik het themagedeelte van de vorige Geertebrief. Alweer langere geleeden heb ik me met dit thema langere tijd bezig gehouden, politiek gezien op het gebied van wet- en regelgeving. Het thema kent zowel lichamelijke als geestelijke varianten. De teksten in de Geertebrief gaan vooral over de lichame-

lijke varianten. Zelf heb ik meer te maken met de geestelijke 'verwondingen'. Vanwege een tragere hersenfunctie kan ik steeds meer niet van wat de samenleving wel vraagt, zoals snelle elektronische communicatietechnieken. Ga ik over mijn geestelijke grenzen heen, dan ervaar ik daarvan 'verwondingen' die zich uiterst moeilijk herstellen over langere tijd. Meedoen aan de samenleving ervaar ik zo als lastiger.

Helaas is er in mijn jeugd niet goed en adequaat op gereageerd. Over autisme en vormen van misbruik was in die tijd nog veel minder bekend. Mijn situatie gaf jammer genoeg meer reden om mij kansen en mogelijkheden te onthouden

– dus kijken naar wat ik niet kan – dan om in te zetten op waar mijn mogelijkheden ondanks, of juist dankzij, mijn onzichtbare verwondingen wel liggen. Aan mijn familieomstandigheden hield ik helaas ook vooral geestelijke verwondingen over. Daar ben ik nog steeds mee bezig. Herstel daarvan blijkt via therapietrajecten slechts ten dele mogelijk. Heel lang wist ik van niets, had de schijn tegen. De zoektocht naar oplossingen leverde bovendien geestelijke verwondingen op, die jongere mensen die opgroeiden in een sociaal onveilige situatie niet meer blijken te hebben nu er meer bekend en mogelijk is.

Willem van der Hoeven

De levensreis van Nick Cave

Impressie van avond over Geloof, Hoop en Ravage

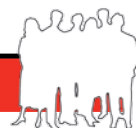
Wat doen ruim tweehonderd punkrock fans in de Geertekerk? Op 5 april was de Geertekerk gevuld met fans van de Australische singer-songwriter Nick Cave. Onder hen ook diverse Geertekerkers en een enkeling (zoals ik) voor wie deze avond een eerste (indirecte) kennismaking was met deze veelzijdige artiest. Cave brak in de jaren '80 door als punkrock zanger. Mede door het verlies van twee van zijn zoons heeft hij de laatste jaren een grote metamorfose doorgemaakt op zowel het persoonlijke als het muzikale vlak. Hij schrijft, praat en dicht hierover en beantwoordt op zijn blog Red Hand Files ook existentiële vragen van fans.

Aanleiding voor de bijeenkomst was de verschijning van de Nederlandse vertaling van het boek 'Geloof, Hoop en Ravage'. Het boek is een lang en diepgaand interview met Nick Cave. Daarbij raakt hij aan onderwerpen als rouw en hoop, geloof en twijfel, bidden, het wel of niet bestaan van een God, kwetsbaarheid en vrijheid. Zo antwoordt Cave op een vraag over de relatie tussen kwetsbaarheid en vrijheid: *'Ik denk dat kwetsbaar zijn betekent dat je leeft op de rand van ondergang en mislukking. Op die plek voel je dat je leeft, en ben je voor van alles ontvankelijk, zowel op creatief als op spiritueel gebied. (...) Het is een genuanceerde plek, waar dreiging in de lucht hangt, en waar tegelijkertijd alles doorspekt is van kansen en mogelijkheden. Het is de plek waar grote veranderingen zich voltrekken. Hoe meer tijd je daar doorbrengt, hoe minder bezorgd je raakt over hoe je gezien of beoordeeld wordt. En daar zit uiteindelijk de vrijheid in.'* Het boek geeft een intieme inkijk in de worsteling van Cave met rouw, de hunkering naar zingeving en de rol die geloof daarin voor hem speelt.

Cave-liefhebbers Johan Roeland (Remonstrants Seminarie), Karel Smouter (NRC-redacteur), Daan Savert (vertaler van het boek) en Claartje Kruijff vertelden over de betekenis van dit boek voor henzelf. Ook werden er tijdens deze inspirerende avond een aantal songs van Nick Cave ten gehore gebracht door Pim van Werken, Janine van Osta en Teije Venema.

Barbara Schouten

Uit de kerkenraad...

Meedenken

Tijdens de Algemene Leden Vergadering (ALV) van 16 april en in de stukken voor die ALV heeft u kunnen horen en lezen dat het goed gaat met onze gemeente. Met elkaar weten we er een levendige en waardevolle gemeenschap van te maken. Dat gaat niet vanzelf. Daar is de inzet en denkkracht van velen voor nodig.

Mocht u uw denkkracht een ochtend willen inzetten dan nodigt de kerkenraad u van harte uit om mee te denken over een nieuw beleidsplan. De commissie die de kerkenraad heeft benoemd om dat plan te schrijven, de kerkenraad (inclusief de predikanten) en vrienden/leden die willen meedenken, verzamelen zich op zaterdag 29 juni van 10.30 tot

12.30 uur in de kerk. Om 10.00 uur staat de koffie klaar en na afloop een lunch. U kunt zich opgeven (i.v.m. de lunch) via annevandenhout@hotmail.com.

Bijdragen

Tijdens dezelfde ALV is ook de jaarrekening 2023 gepresenteerd. Het structurele saldo van baten en lasten over 2023 is een negatief resultaat van € 48.650. Dit is iets beter dan begroot en significant beter dan het structurele resultaat over 2022. Deze verbetering is vooral toe te schrijven aan een stijging van de vrijwillige bijdragen en andere baten met 14%. Het aantal leden en vrienden is in 2023 gegroeid van 580 naar 612, en de gemiddelde bijdrage per persoon is gestegen van € 426 naar € 439.

Dit stemt ons hoopvol over de financiële ontwikkeling van de gemeente. Maar we zijn er nog niet. Om de baten en lasten structureel met elkaar in evenwicht te brengen, met behoud van het huidige activiteitsniveau, zal de komende jaren nog een verdere groei in aantal leden en vrienden nodig zijn en een verdere toename in de gemiddelde financiële bijdrage per persoon. De penningmeesters zullen binnenkort een mail sturen naar alle leden en vrienden met de oproep aan een ieder om ook in 2024 naar draagkracht bij te dragen aan de exploitatiekosten van onze gemeente.

Ineke Ludikhuizen en Wouter-Jan Schouten,
namens de kerkenraad

Schrijfacties Amnesty International mei

Chinese mensenrechtenadvocaat

De Chinese advocaat Gao Zhisheng is een van de meest gerespecteerde mensenrechtenadvocaten in China. Hij wordt al bijna zeven jaar in het geheim vastgehouden. Hij werd opgepakt nadat hij zijn memoires publiceerde. Daarin schreef hij over zijn ervaringen als gevangene in China.

Zijn exacte locatie en huidige toestand blijven onduidelijk. Zonder toegang tot een advocaat, en gezien zijn eerdere behandeling in de gevangenis, loopt hij groot risico op marteling.

Hij verdedigde onder meer activisten en religieuze minderheden. De autoriteiten pakten hem in 2006 ook al op nadat hij een hongerstaking organiseerde om aandacht te vragen voor de vervolging van mensenrechtenactivisten in China. In 2007 kreeg Gao van de American Board of Trial Advocates de prestigieuze Courageous Advocacy Award. In de herfst van dat jaar verscheen zijn boek 'A China More Just'. Rond die tijd riep hij de vicepresident van het Europese Parlement op de Olympische Spelen te boycotten en werd hij opnieuw opgepakt door de geheime politie en gemarteld. Gedurende het grootste deel van de volgende tien jaar was Gao vermist, zat hij opgesloten of werd hij onder huisarrest geplaatst. Maar hij bleef zich uitspreken over mensenrechtenschendingen en zijn kritiek uiten op de Chinese Communistische Partij. Sinds 2017 weet men niet waar hij wordt vastgehouden en in welke situatie hij zich bevindt.

Na de dienst van 26 mei vragen wij u een handtekening te zetten onder een brief aan de minister van Openbare Veiligheid in China, waarin we hem oproepen om Gao Zhisheng onmiddellijk vrij te laten.

Na de dienst van 26 mei vragen wij u een handtekening te zetten onder een brief aan de minister van Openbare Veiligheid in China, waarin we hem oproepen om Gao Zhisheng onmiddellijk vrij te laten.

Indiase mensenrechtenverdediger vrijgesproken

Regelmatig wordt ons bij de handtekeningacties gevraagd of die wel tot resultaat leiden. Dat de acties van Amnesty International wel tot resultaat kunnen leiden blijkt uit dit bericht van maart 2024:

Na meer dan zeven jaar gevangenschap is Gokarakonda Naga Saibaba, voormalig professor van de Universiteit van Delhi, eindelijk vrijgesproken. Saibaba was tot levenslang veroordeeld omdat hij banden zou hebben met verboden maoïstische organisaties. Dat was slechts een excuus om hem op te sluiten vanwege zijn activisme. Hij was opgepakt omdat hij zich uitsprak tegen het geweld en de discriminatie van de Dalit- en inheemse gemeenschappen in India.

In juni 2022 riepen Amnesty International en zes andere internationale mensenrechtengroeperingen gezamenlijk op tot de onmiddellijke vrijlating van Saibaba. Het Hoogerechtshof sprak hem uiteindelijk op 24 maart jl. vrij.

Werkgroep Amnesty International

Adressen en colofon

Remonstrantse Gemeente Utrecht

Geertekerk, Geertekerkhof 23
3511 XC Utrecht
E: rgu@geertekerk.nl
website: www.geertekerk.nl
banknr. NL36 TRIO 0379 5217 84
t.n.v. Remonstrantse Gemeente Utrecht
Kerkelijk bureau in de Geertekerk
T: 030 2340198

Predikanten

Meer informatie op
www.geertekerk.nl/predikanten

Ds. Marthe de Vries

werkdagen: maandag t/m donderdag
(afwezig van 8 april t/m 4 aug)
E: marthedevries@dds.nl
T: 06 22325913 (voor contact graag de voicemail inspreken)

Ds. Claartje Kruijff

werkdagen: dinsdag t/m donderdag
E: claartjekruijff@ziggo.nl
T: 06 41526666 (voor contact graag mailen of voicemail inspreken)

Ds. Lense Lijzen

werkdagen: dinsdag t/m vrijdag
E: lenselijzen@gmail.com
T: 06 40070518 (voor contact graag mailen of voicemail inspreken)

Vertrouwenscontactpersonen

E: vertrouwenscontactpersonen@geertekerk.nl
Marieke Fonk T: 06 40845708
Piet van Leeuwen T: 06 10126466

Wijkorganisatie

Lietha Scheewe en Anne-Marie Riksen
E: wijkorganisatie@geertekerk.nl

Diaconale Commissie

Mary Kuiper
E: diaconie@geertekerk.nl
banknr. NL69 TRIO 0379701804
t.n.v. Penningmeester Diaconale Commissie RGU

Redactie Geertebrief

Barbara Schouten, Gerard van den Berg, Jan van Aller, Maaike Hoffer, Teade Walma. Eindredactie: Trudy Schreuder Goedheijt
E: redactie@geertekerk.nl
Geertekerkhof 23, 3511 XC Utrecht
Lay-Out: Jos Verdegaal, Houten

Kopijsluitings- en verschijningsdatum staan op pag. 2

Kerkdiensten

Remonstrantse Gemeente Utrecht

Geertekerk, Geertekerkhof 23

Aanvang 10.30 uur, tenzij anders vermeld

- 19 mei Pinksteren, ds. Claartje Kruijff
en ds. Lense Lijzen
verwelkomen van nieuwe leden
en vrienden
cantorij, crèche, verteluur
- 26 mei ds. Claartje Kruijff
- 2 juni ds. Johan Goud
- 9 juni ds. Lense Lijzen
crèche, verteluur
- 16 juni ds. Florus Kruyne
- 23 juni ds. Claartje Kruijff

- 30 juni ds. Lense Lijzen
woord en tafel, crèche, verteluur
- 7 juli ds. Corrie Vis
- 14 juli ds. Lense Lijzen
- 21 juli Do-Re-Lu in de Doopsgezinde kerk
aanvang **10.00 uur**
- 28 juli Do-Re-Lu in de Lutherse kerk
- 4 aug Do-Re-Lu in de Geertekerk
ds. Johannes Tromp
- 11 aug Do-Re-Lu in de Geertekerk
ds. Marthe de Vries
- 18 aug ds. Claartje Kruijff
woord en tafel
- 25 aug ds. Lense Lijzen

Stille kerk

In mei en juni is er geen Stille kerk op de derde zondag van de maand. Op zondag 21 juli is er weer Stille kerk van 19.30 – 20.15 uur. (zie hiernaast)

De zondagochtendiensten in de Geertekerk zijn online mee te beleven via <https://live.geertekerk.nl>.

Remonstranten West-Betuwe

Evangelisch Lutherse Kerk,
Achterstraat 2-4, Culemborg
Aanvang 10.30 uur

- 19 mei Pinksteren, Wytske Dijkstra
- 9 juni ds. Madelief Brok

Remonstranten Schoonhoven

Kruispoortstraat 8, Schoonhoven
Aanvang 10.00 uur

- 19 mei Pinksteren, dr. Heine Siebrand
- 2 juni ds. Jan Douwes
- 16 juni ds. Lense Lijzen
- 30 juni ds. Martijn Junte
- 14 juli ds. Florus Kruyne
- 11 aug ds. Martine Wassenaar
- 25 aug ds. Marthe de Vries

Pinksteren, 19 mei

Opnieuw mogen wij met Pinksteren in de Geertekerk nieuwe vrienden en leden van de RGU begroeten! Daarmee belooft de Pinksterdienst weer een bijzonder en feestelijk gebeuren te worden. Niet in de laatste plaats ook door de bijdragen van de Geertecantorij. Na afloop is er gelegenheid om de nieuwe leden en vrienden te begroeten en verwelkomen.

30 juni

Onze gastvoorganger is ds. Hannah Nováková, predikant bij de krijgsmacht met een remonstrantse opdracht. Samen met ds. Lense Lijzen zal zij de dienst verzorgen, die in het teken zal staan van de wereld van de krijgsmacht en de weerbarstige vragen die daarin voorkomen. Aanleiding hiervoor is de jaarlijkse Veteranendag op 29 juni, die dit jaar voor de 20e keer plaatsvindt. We zien uit naar een bijzondere dienst!

Vanaf half juni staat een blog van Hannah Nováková op onze website

Stille Kerk, het vervolg

Afgelopen maanden kwamen er heel wat mensen naar de Stille kerk op de derde zondagavond van de maand. Graag gaat de werkgroep Levenskunst en Spiritualiteit hiermee door om ook stilte, meditatie en bezinning een plek te geven in de Geertekerk.

Als er veel meer animo is dan kunnen we bekijken of er ook op een doordeweekse dag ruimte kan zijn voor een dergelijke activiteit. Dus laat het weten als dat zo is. Doordat de kerk bezet is in mei en juni gaan we vanaf 21 juli weer door, elke derde zondagavond van de maand van 19.30 tot 20.15 uur met daarna de gelegenheid om na te praten voor wie wil.

Mocht er iets veranderen dan laten we dat weten via de Geertebrief en/of de liturgie en op de website.

Wil je meer weten of iets bijdragen, stuur dan een e-mail dan naar Wendela Schenk: wensch@xs4all.nl.

